

Prinsen och Tiggargossen.

Dramatisk saga.

Första Händelsen:

Bortröfvandet.

Personerna i denna händelse:

Alfonso, konung af Sicilien.
Calababini, hertig.

Melissa } hofdamer.
Francesca }

Alberto, Konungens Kammartjänare.
Lanera, mörkerets och brottets
andefes.

Scenen framställer en sal i kungliga slottet.

Tvenne hofdamer, Melissa och Francesca samtala.

Melissa. Det såges, Francesca, att drottningen i går afton nedkommit med tvenne söner, ett par små rosentinsade prinsar.

Francesca. Hvad säger du, Melissa! Har vår gode konung verkligen fått en tronarvinge?

Mel. Och icke endast en, min goda Francesca, utan tvenne.

Franc. De äro de tvillingar?

Mel. Tvillingar, ja.

Franc. Åh, min kära Melissa, då blir det just härliga tider, när prinsarna väckas!

Mel. Huru så, min vän?

Franc. Åh, kära Melissa, du skall tänka dig tvenne unga män, hvardera med afsvärit till kronan, och dock måste den ena få densamma.

Mel. Riket kan ju delas.

Franc. Känner du ej till kungens valspråk?

Chel. För gode konung har så mycket af den sorten.

Franc. Det är nog sant, ehuru vi ej böra tala illa om hans majestät --

Chel. Det gör jag visst icke, kära vän.

Franc. Jag förstår nog, nej, nej --

Chel. Jag sade det tvärtom till hans majestäts beröm.

Franc. Godt. Jag frågar således, om du påminner dig ett visst valspråk, som konungen --

Chel. Nej, kära Francesca, jag är verkligen så yr i hufvudet efter mitt ^{junimå} bad i går, att jag --

Franc. Nåväl! Jag skall säga det: "Gifver jag engång något åt någon, så gifver jag mycket, och aldrig gifver jag det samma åt flere." Se där, hvad hans majestät ofta upprepar.

Chel. Jag förvånas verkligen. Har hans majestät sagt någonting dylikt!

Franc. Nej, kära vän, visst har

hans majestät sagt det. Jag narras aldrig.
Och därför säger jag, att det blir stora
revolutioner i riket då kungen dör.

Mel. Ah, vi skola hoppas, att hans
majestät öfverlever oss.

Franc. Ah, så du säger... Önskar du
dig en så kort lefnad?

Mel. Nej, Francesca, du missförstod
mig.

Franc. Hvad!

Mel. Jo, jag säger att du ej uppfattade
min mening rätt.

Franc. Ah!

Mel. Ja, ser du, min kära Francesca,
jag menade alldeles så som mina ord und-
fylla mig, d. v. s. att hans allernådigste ma-
jestät måtte leva länge, länge!

Härtig Calabralini inkommer.

Härtigen. Hvem talar om vår aller-
nådigste kung... Ah, är det ni, mina
sköna damer (hälsar artigt), god afton,
fröken Melissa, god afton fröken Fran-
cesca.

Damerna. God afton, herr härtig Ca-

5.
labalini, god afton.

Francesca. Hvad nytte har ni att med
dela oss, min gode hertig, ni som är "hof-
rets postbud?"

Hertigen. Ah, hvad ni smickrar mig
illa, sköna Francesca!

Franc. Hå! Hur då?

Hert. Vi kallar mig ju "hofrets post-
bud!"

Franc. Akta er hertig, att ni ej får
en ovän i mig?

Hert. En ovän i er, min sköna? Jag
bevare mig!

Franc. Var då nöjd med hvad jag sä-
ger er. — Se, så, hvad har ni att berätta?

Hert. Ack ja! Det var ju sant... Kan
j hört den stora nyheten?

Hel. Hvilken då?... Att kungen
fått två söner?

Hert. Ah, nej, det är redan känt
äfver hela staden, men den stora, den
hämnska nyheten?

Franc. Någonting annat ha vi ej hört.
Hvad är det, hertig.

Mel. Ser ni ej, huru vi brinna af nyfikenhet?

Härtigen. Ack, mina damer, det är så sorgligt, så förfärligt.

Franc. O, hvad ni plågar oss, elake!

Mel. Ni är ett odjur!

Härt. Aj, aj, mina damer, om ni här attlagueren mig, måste jag skyndsamt retirera.

Franc. Säg, då, härtig, det är ju ni sjä-
som — — —

Härt. Nåväl — —

Mel. Hvad då?

Franc. Säg fort, säg fort!

Härt. Afbryten mig ej.

Mel. Nej, nej.

Franc. Hvad ni är långsam!

Härt. Se, så, åter en artighet, adieu!

Mel. O, härtig, härtig, vi se så innerligt. Sätt er här nära oss.

Franc. Ni är så söt, så söt!

Härt. Nå, det var då väl, att ni ändra-
den taktik, mina damer! — Saken är den att

Chel. Att --- ?

Franc. Att --- ?

Härt. Att-kungen i närvarande stund
ej har mer än en prins ---

Franc. Kors, har den andra prinsen döt?

Härt. Nej, men hvad som värre är, han
är, han är

Chel. Han är ---

Härt. Han är --- bedröfvad!

Franc. Bedröfvad!

Chel. O, du milde Gud!

Härt. Ännu har jag ej talat till

punkt ---

Franc. Hvad, ännu mera ---

Chel. Ännu vidare olyckor ---

Härt. Nej, men - kungen tyckes
ej als bedröfvad öfver hela saken, så att-

Chel. Så att --- ?

Franc. Hvad då --- ?

Härt. Så att, säger jag, misstankar
väkts, det själfva kungen ---

Franc. O, o, säg ej ut, säg ej ut!

Chel. Det vore förfärligt, det vore
gräsligt, det vore ---

Hert. H, et, mina damer, där ser jag kungen komma med sin kammarjämnare. Latom oss skynda bort. (de gå).

Kungen och hans kammarjämnare inträda.

Kungen. Jag är nöjd med dig, Alberto.

Alberto. Ers majestät....!

Kungen. Se så, min vän, du är en trogen tjänare. Hvar har du fört prinsen?

Alberto. Jag bar hans höghet till en bondkvinna i närheten - - -

Kungen. Kan man lita på denna kvinna?

Alberto. Hon är tystlåten som en mur.

Kungen. Det är bra. Gaf du henne löfte om 12 tusen scudi om året, om hon skötte barnet väl?

Alb. Firs, jag gjorde så.

Kungen. Kom i häg, att prinsen bör uppfostras väl, men hans börd skall bli okänd - -

Alb. För honom själ, ers majestät.

Kungen. Och för andra med. Kom i häg att hvad jag sagt dig nu, Alberto!

All. Kom en skolgosse ihagkommer sine
 leddor, ers majestat.

Kungen. Och du skall äfven ärllyda mina
 befallningar.

All. Hise, med den största noggrann-
 het.

Kungen. Se här betalning för första året
 och belöning åt dig (Räcker Alberto en peng).

All. (Förtjust). Ers majestat, Ni är den
 största konung på jordens rund.

Kungen. Kom! Jag vill träffa min drott-
 ning. (Se gå).

Det mörknar och fäen Lanera
 i svart klädnig inkommer.

Lanera (pekar mot dörren, genom hvilken Kun-
 gen gått ut). Utsling! Bättre hade varit,

Om du aldrig blifvit född,

Om du aldrig dagens Gius,

Med din orrnablick fått skåda.

Utsling, du, jag skall dig trampea

Under mina fötters tyngd.

Konung, du din ena son förskjult,

Nej, ^{hvad säger jag?} ~~den enda~~ ^{den enda} ~~den andra~~

10.
Ty den andra blir ett medel
I Guds hand att straffa dig.
O, förmätne, du skall veta,
Att du son du lämnat kvar,
Icke är af Drottning född.

Nej, den lägsta i ditt rike,
Är med lika rätt dess far.

Ty det barnet är du ande,
Och en ande af mig född. Fiat lux!

(Lanera försvinner. Det blir gäst).

Pideau faller.

Andra Händelsen:

Prinsen ^{och} Piggargossen.

Personerna i denna Händelse:

De samma som i första händelsen, samt
Drottningen af Sicilien.
Ferdinando, kronprins.

11.
Albione, Tiggargosse.

En vaktkarl.

Scenen framställer borggården utanför kungliga slottet.

Tid uppdragandet af rideamm är ingen inne på scenen.

Vaktkarlen (utanföre): Men jag säger er, att ingen kommer in här utan särskildt tillstånd.

Albione (likaledes bakom kulisserna): Men, snälla herr vaktkarl...

Vaktkarlen: ... Vaktkarl!! Bort härifrån!

Albione: Nå, herr kunglig vaktmästare då...

Vn: Det låter litet bättre.

Alne. Var nu så god och släpp in mig!

Vn. För fan, hvad har ni där att göra?

Alne. Jag ville så gärna få betrakta Ta slottet på nära håll...

Vn. Men om kungen eller någon hög herre sinne syn på dig!

Alne. Så sörjer jag nog för den saken.

Vn. Men kungen är inte att leka med, och hans hofmän äro dess värre.

Alne. Men ni släpper ju ändå in mig?

Vn. Det beror på. Vi skall veta att jag riskerar mitt lif.

Alne. Ett lif?... Ah, så farligt är det väl inte.

Vn. Jo, men, är det så. Men...

Alne. Vår väl?...

Vn. Jag säger, att om ni loftar mig hälften af det ni får...

Alne. Nu förklarar ni er, kära herrar kunglig vaktmästare; ni påminner er anekdoten om kung Henrik IV och bonden och trost att ni nu är i precis samma förhållande. Men ni glömmer huru det gick med portvallen-cerberen...

Vn. Nej... jag kommer verkligen inte ihåg det.

Alne. Emedan det är den oangenäma sidan af historien...

Vn. Lågenäma!...

Alne. Javisst, åtminstone för er, ty portvakten erhöll "pengar".

Vn. Piff, paff, paff, det var fastställt.

Alne. Ja, icke sant? Och nu släpper ni ju in mig?

Emellertid hafva drottningen och Francesca inträdt på scenen.

Drottningen. Hvem är det som ber om att slippa in hit? Gå och se efter, Francesca?

Francesca (går och återkommer): Det är en Trashank, ert majestat, som vill in på borggården.

Drottningen. En Trashank! Helt! Han begär kanske hjälp, den olycklige.

Franc. Han kan begära hjälp af andra. Hvarför skall han fränja sig in hit?

Drott. Säg ej så, Francesca. Det är kungens sak att främst bland alla hjälpa de nödstälda. Gå därför och säg till att han insläppes.

chelissa (halfhögt, under det hon långsamt aflägsnar sig): Hvad vår gode drott?

14. ning kan ha för simple fasoner! (Inkom
mer åtföljd af Albione).

Grottningen: Hvad är det som för er
hit, min vän? Och hvad heter ni?

Albione (halfhögt). Hon kallar mig "sin
vän"! — (högt) Haf öfverseende med mig, äd-
la dam, för det jag öfverförlit att intränga ^{hit} med.
Mitt namn är Albione.

En (sakta). Albione! Samma namn, som min
andra son skulle erhållit, om han ej blifvit bortfö-
rad. — (högt). Ni heter Albione! Men hvad är
ert tillnamn?

Alne. Tillnamn? Jag har intet tillnamn.

En. Men hvilka äro då edra föräldrar?

Alne. Jag har inga föräldrar, eller åt-
minstone känner jag dem ej.

En. De lefva då?

Alne. Lefva! Det vet jag icke.

En. Men ni vet ju då ingenting! Ni
har hvarken tillnamn eller föräldrar!

Alne. Nej; som jag sagt, vet jag en-
dast att mitt namn är Albione, att en
bondgumma uppammat mig som liten, att jag
är fattig, och att jag nu står här.

Dr. Hvarför har ni då kommit hit?

Alne. Jag ber om förlåtelse, men, af nåd, låt mig göra en fråga, innan jag besvarar eder.

Dr. Näväl?

Alne. Jo, hvem är ni, adla dam?

Dr. För er skull vill jag svara på er fråga: jag är drottningen.

Alne. Drottningen!... O, min Gud! För-
barmande, ert majestät!

Dr. Ni har ingenting att frukta, min vän.

Alne. O, ert majestät, det är just för er skull, som jag är här.

Dr. Huru så?

Alne (öfverrätter en pappersrulle åt drottningen). Jo, se här, ert majestät! Detta bref har jag erhållit af den bondkvinnan, som varit en mor för mig och som nu ligger på sin dödsbädd, för att lämnas åt drottningen, åt ert majestät.

Dr. Åt mig! Ni föröfnar mig, herra skönlöne! Hvad kan den stackars bondkvinnan vilja mig! I hvad gemenskap står jag med henne?

Alne. Jag har ej reda på hvad som står på detta papper, men Angelica sade mig att saken berörde mig.

Du. En hämlighet!... Låt se! (Öppnar pappersrullen och läser myfiktet, men blinkar och ömmar att svimma); (hämtande sig). O, Dio mio! Santa Maria! Madre di Dio! Albione, ni säger att ni ej känner till innehållet af detta bref.

Alne. O, nej, ert majestät; men hvad är ert majestät så upprörd; detta förhatliga papper innehåller då någonting obagligt?

Du. Ack, nej, nej!

Franc. Chen ert majestät var ju nära att svimma för denne föggares skull!

Du. Fåg, Francesca och bed vaktens komma hit. (Francesca ämnar gå, men Alne har förekommit henne och inkommer med vaktkarlen). Tack, herr Albione. (Till vaktens). I afton ledsagar du denne herre in i slottsparken vid ruinerna, och ni, herr Albione, ni skall i afton träffa mig på sagda ställe. Farväl.

Alne. Ert majestät, hvad när god!

Don. Kom, Francesca! (Jaga) (Sakta). O,
denna likhet, denna sympati, detta ädla vä-
sen! Brevförets ord lyga icke.

Alne (ensam). Hvad denna drottning, den-
na mäktiga furstinna drager mitt hjärta till sig!
O, jag älskar henne mycket mera, än denna
bondkvinna, som dock varit så god mot mig.
Jag älskar henne, som om hon vore min mot.
Men hvad hon sag lidande ut! Kanske hon
har sorger Men se, hvem kan denne
fine herre vara, som kommer där.

Ferdinando (inkommande). Hvem är du
Frashåk där? Vet du inte att man skall
hälsa och buga sig ända i skoftet för Ferdin-
ando, kronprins af Sicilien.

Alne. Vi är Ferdinando, kronprinsen?

Ferd. Hvem tar du mig då för, din lands-
strykare där. Packa dig bort härifrån!
Nej, hvad säger jag, ner på knä med dig!

Alne. Jag är ingen landsstrykare,
ers kunglig höghet.

Ferd. Ned på knä med dig, din usling!

Alne. Öfverila er ej, ers kunglig höghet!
Hvarför vill ni att jag skall knä-

18. Leöja för er?

Ferd. Vagar du motsäga mig, Kronprins af Sicilien, rackare där.

Alne. Ers kunglig höghet! ' Jag måste säga att jag kommer att trifla på era od. Är ni verkligen kronprinsen?

Ferd. Tig, usling... usling... usling... usling... tig. På knä, på knä med dig.

Alne. Aldrig.

Ferd. Vakt, hit, kasta ut denna usling!!!

Alne. Ers höghet, lämna bort ordet usling.

Ferd. Vakt, hitåt, hola, hola, ecco, ecco, eccoci! Kasta ut honom, kasta ut honom.

Vakten (inrusande). Hvad är det, ers kunglig höghet?

Ferd. Ser ni icke, ser ni icke? Kasta ut honom, kasta ut honom!

Vakten. Hvem, hvem?

Ferd. Honom, tiggaren, landstrykaren, uslingen, konungahadaren, han där, där, där!

Vakten. Ack, ert kunglig höghet! jag kan ej åtlöda erbefallning.

Ferd. Hvad! Ni åtlöder mig ej! Är ni Tokig eller är ni en rebell? Gud, jag tror alla människor idag sammansvärja sig emot mig.

Vakten. Jag är hvarken det ene eller det andra, ert kunglig höghet, men jag åtlöder hennes majestats, vår gods drottningens befallningar.

Ferd. Ni åtlöder drottningens befallningar! Gud jag blir Tokig. (Skryddar bort).

Alne. Tack skall vi ha, herrkunglig vaktmästare, jag står i skuld hos er.

Vakten. Ah, min herre, jag saggest att ni stod väl hos drottningen, och därfor....
(de gå).

Rideaun faller.

Tredje Händelsen:

Konungen.

Personerna i denna Händelse:

Konung Alfonso.

Kronprins Ferdinando.

Féu Lanera.

Kammartjenaren Alberto.

Drottningen.

Francesca.

Melissa.

Scenen framställer ett rum i konungens våning. I fonden synes en dörr.

Konungen spatserar vroligt fram och åter på golvet.

Konungen (mumlande). Hvad kan dröjer länge! ... Inga underrättelser på två år ... Två år! Hvilken tid för ett onöd samvete att hinna plågas! Bah! Samvete... hvad är det? Ett tomt ord! En kraftig, beslut. Sam man har inget samvete! En stark, en